

Avdelning för Mänskliga rättigheter
Anna-Carin Jansson
Telefon 031-368 06 27
E-post: anna-carin.jansson@stadshuset.goteborg.se

Anteckningar från Göteborgs Stads HBTQ-råds öppna möte

Världskulturmuseet 2018-04-28

Deltagare: Ett 10-tal rådsledamöter samt ett 30-tal besökare

Hur ska Göteborg bli en bättre hbtq-stad?

För att komma vidare i arbetet med att göra Göteborg till en bättre hbtq-stad bjöd HBTQ-rådet in till en öppen dialog 28 april 2018. Utgångspunkten för dialogen var temaområdena i stadens första hbtq-plan, Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor 2017-2021, som kommunfullmäktige antog 2017-01-26.

Planens temaområden är följande:

- Utsatthet/diskriminering
- Mötesplatser/Inkluderande rum
- Föreningsliv
- Kommunikation
- HR/Kompetens

Det fanns på mötet även möjlighet att lyfta andra frågor och förslag.

Förutom att lyssna in synpunkter från hbtq-communityt inför rådets fortsatta arbete, var syftet med det öppna mötet även att inhämta ett underlag inför rådets politikerutfrågning under EuroPride 2018-08-16.

Dialogen inleddes med att Mariya Voyvodova, kommunalråd (S), och HBTQ-rådets ordförande berättade om hur rådet inrättades, rådets uppdrag och mandat samt vilka frågor rådet hittills har fokuserat på.

Rådets samordnare, Anna-Carin Jansson, visade därefter en presentation av de nya åtgärderna i Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor. Åtgärderna är tidsatta och ansvarig nämnd/styrelse för genomförandet utsågs i samband med att planen antogs.

Utifrån eget engagemang valde mötesdeltagarna att dela upp sig i tre grupper med tre huvudsakliga temaområden. Dessa områden var: Utsatthet/diskriminering, Mötesplatser/Inkluderande rum och Föreningsliv.

En inledare från rådet ledde respektive gruppdiskussion, likaså utsågs en sekreterare per grupp. Som avslutning samlades samtliga mötesdeltagare till en helgruppsdiskussion där gruppsamtalen redovisades.

Följande anteckningar har lämnats av respektive sekreterare.

Mötesplatser och inkluderande rum

Gruppsekreterare: Tanya Charif

Diskussionerna rörde sig främst kring åtgärdsförslaget att inrätta ett regnbågshus i Göteborgs stad.

Regnbågshus

Det rådde oenighet i hur det kommande regnbågshuset skulle kunna användas på bästa sätt. Många uttryckte att det är en omöjlighet att inrätta ett regnbågshus utan en öronmärkt budget. Gruppen ställer sig undrande över hur detta ska gå till. En del tycker att det är en bra idé att låta organisationer och föreningar hyra kontorsplatser och på så vis samla ideell sektor under samma tak. Andra upplever att regnbågshuset främst borde vara till för allmänheten och fånga upp grupper som inte kan eller vill organisera sig i föreningsform.

Många betonade vikten av att användare av och arrangörer inom regnbågshuset borde spegla den mångfald som ryms inom hbtq-gruppen utifrån samtliga diskrimineringsgrunder. Huset ska fungera som en plattform för alla möjliga gränsöverskridande aktiviteter, t ex generationsöverskridande fikaträffar. Huset borde, utöver att vara en samlingsplats, ha funktioner som: frivilligcentral; peer-to-peer verksamhet (självhjälpsgrupper); hälsofrämjande insatser; stödgrupper men också husera olika typer av kulturarrangemang (danskurser, konserter och panelsamtal). "Huset" skulle också kunna arrangera kompetenshöjande insatser inom normkritik och hbtq-frågor för allmänhet och stadens anställda.

En viktig poäng som många gånger upprepades under diskussionerna var att aktiviteterna ska tas fram i relation till de behov som finns inom den breda hbtq-gruppen. Det är viktigt att särskilt utsatta grupper, så som våldsutsatta hbtq-personer, unga transpersoner och seniorer, tas särskild hänsyn till i formandet av det kommande regnbågshuset.

Göteborg stads HBTQ-guide

Under samtalet framkom behovet av att lättare få tillgång till information om vad det finns för platser och aktiviteter för hbtq-personer i staden. Några delade med sig av sina erfarenheter av att känna sig vilna i staden och att inte hitta arrangemang som välkomnade just dem. Åldersgränser på klubbar ställer till det och utöver nattlivet och den årliga pride-festivalen, upplevs inte Göteborg som en kulturstad som tydligt

synliggör hbtq-personer. Gruppen kläckte därför idén om att låta Göteborg och Co ta fram en hbtq-guide som ska finnas att hämta på turistinformationen samt på Göteborgs stads hemsida. Guiden kan förslagsvis ges ut månatligen och samla information om hbtq-relaterade kulturaktiviteter, hotell och restauranger som är "hbtq-vänliga".

Mötesplatser

Alla i gruppsamtalet var eniga om att kommunala lokala mötesplatser för hbtq-ungdomar är en viktig åtgärd. En del uttryckte oro över att så få lokala mötesplatser ute i stadsdelarna har startat. I samband med detta menade en deltagare att även äldre hbtq-personer skulle behöva lokala mötesplatser. Hen menade att vi borde utnyttja våra offentliga lokaler på kvällstid bättre, som t ex aktivitetshusen som finns i de olika stadsdelarna.

Utsatthet och diskriminering

Gruppsekreterare: Mariya Voyvodova

Diskriminering och utsatthet för könsöverskridande personer i bostadsområden, transpersoner, unga trans och personer födda utanför Sverige, är stor. Många vågar inte gå ut överhuvudtaget och det finns stor utsatthet bland den gruppen. Allmän intolerans i samhället och populistiska beteendet i sociala medier har ökat utsattheten och diskrimineringen i samhället.

Skolan måste bli en trygg plats för alla elever, inte minst för hbtq-ungdomar. Segregeringen mellan skolorna är stor. I Göteborg finns skolor som arbetar med hbtq-frågorna, ett slags "paradis" för hbtq-elever och det finns skolor där hbtq-elever inte känner sig trygga och frågan överhuvudtaget inte finns. Skolan är viktig att prioritera och där behövs flera satsningar. Ett sätt att nå hbtq-elever är att jobba inifrån. Flera allianser behöver bildas, i synnerhet inom civilsamhället. Ta fram en enkel metodik som kan appliceras i skolor och vara obligatorisk. Ofta bärs frågorna av "eldsjälar" därför är det ett systematiskt arbete absolut nödvändigt. De nya nämnderna (grundskolenämnden och förskolenämnden) bör ta sig an ledartröjan och på ett tydligare sätt arbeta med att knäcka frågor som kränkande behandling, hbtq och särbehandling.

Vad har rådet för premisser för att stötta civilsamhället?

Göteborgs Stads budget lyfter hbtq men det finns ett behov att förtydliga målen för skolan. Civilsamhället behöver stötta för att civilsamhället ska kunna orka. Programmet för Jämlikt Göteborg arbetar med alla diskrimineringsgrunder. Programmet lyfter behovet att i högre utsträckning prioritera tidiga insatser tidigt i barns liv. Det skapar goda och likvärdiga förutsättningar att lyckas i skolan. Frågorna bör naturligt glida in och konkretiseras i handlingsplanerna.

Bra exempel är Kulturkalaset. Kulturkalaset får barn, unga och vuxna som annars aldrig åker till centrum att ta sig dit. Denna växelverkan är avgörande eftersom segregationens cementerande mekanismer får människor att inte ta sig utanför sina trygghetszoner, sitt bostadsområde och sin stadsdel. Murar har rivits mellan skolbarn. Tillsammans med Mosaikfabriken har barnen och ungdomarna skapat mosaik som utsmyckning på centrala torg och i tunnlrar. Resultatet är slående. Barnen och ungdomarna har lärt känna varandra och på så sätt rivit de murar som finns mellan dem. De har fått gemensamma referenser, de har samarbetat och skapat tillsammans, de har bytt erfarenheter och fått sätta avtryck i sin gemensamma stad.

Göteborgs Stad ska fortsätta stödja föreningar som arbetar med hbtq-frågor. Biblioteken och projektet "*Staden där vi läser för våra barn*" når många barn genom hbtq-litteraturen och bidrar till att ändra attityder. Hur kan man arbeta gentemot föräldrar som står närmast barnen? *Föräldrar-barn-skola* relationen är viktig. Familjecentraler är en viktig kanal att möta föräldrar och barn. Kan vi använda familjecentralerna på ett annat sätt?

Utbildning och kompetens bland personalen är viktig. Men att ändra attityderna är den största utmaningen! Hur förändrar vi attityder? Föreningslivet måste föra dialog och prata om det. Insikt och kunskap är bra för stadens policys och styrdokument. Att förändra attityder räcker inte enbart genom "vackra ord" i styrande dokument. Skapa flera arenor att mötas. Medskapande dialog samt öppna upp för flera att komma in. Ta som exempel arbetet som gjordes med inrättandet av rådet för nationella minoriteten romer. Tänk medskapande!

HBTQ-communityt har också ett ansvar och behöver göra en hel del för att nå till politiken. Hur synliga ska communityt vara själva? Hur kan vi visa mer civilkurage? "Parallella samhällen" finns i Göteborg. Såväl i Angered, som Askim och Torslanda, likaså hbtq-fientlighet.

Starkt föreningsstöd till hbtq-civilsamhället. Det är viktigt att föreningsbidraget inte styrs för mycket av politiken.

Arbetsmiljöfrågorna behöver lyftas ännu mer. Undersökningen om arbetsmiljön för hbtq personer inom Göteborgs Stad är diffus och frågorna svåra att förstå. Det blir intressant att se resultatet.

Föreningsliv

Gruppsekreterare Tihomir Baric

Gruppen för föreningsliv diskuterade följande punkter:

1. Inledningsvis diskuterades vikten av att stadens fortsatta arbete med HBTQ-frågor sker i nära kontakt med community. Detta är speciellt viktigt inom just området föreningsliv eftersom föreningsverksamhet bedrivs av och för civilsamhället.
2. Flera deltagare tog upp att det måste gå att ställa krav på inkluderande arbete för att få föreningsbidrag. Ett konkret exempel från en deltagare var att kräva att föreningar deltar i den kompetensutveckling inom antidiskriminering/normkritik som i enlighet med HBTQ-planen ska erbjudas.
3. När det kommer till föreningsliv är det oftast idrottsföreningar som diskuteras. Men det finns även andra typer av föreningar där HBTQ-personer är aktiva och dessa föreningar behöver också material och stöd i sitt normkritiska arbete. Det är därför viktigt att dessa inte glöms bort och att de åtgärder som tas även är relevanta för föreningar som inte bedriver idrottsverksamhet.
4. Ungdomars särskilda utsatthet togs upp och flera deltagare önskade särskilt fokus på föreningsverksamhet som riktar sig till just ungdomar.
5. Alla föreningar söker inte bidrag. Även de som inte söker bidrag behöver få tillgång till stöd, hur kan en se till att dessa nås? Ett förslag från en deltagare var att göra en enkätundersökning på vilka föreningar som finns i staden och hur de jobbar med normkritik.

Sammanfattning:
Anna-Carin Jansson
Göteborgs Stad
Stadsledningskontoret

Bilaga: Presentation av nya åtgärder och temområden i Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor. (Nya åtgärder stadens hbtq-plan)

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads HBTQ-råd

**Hur ska Göteborg bli en
bättre hbtq-stad?**

Världskulturmuseet 20180428

Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor

- Gäller för åren 2017-2021
- Är Göteborgs Stads första styrdokument med uttalat hbtq-fokus
- Planen innefattar ett arbetsgivar-, verksamhets- och medborgarperspektiv
- Utgår från rekommendationerna i rapporten Normbrytande liv
- Framtagen av staden i samverkan med Göteborgs Stads HBTQ-råd
- Planen innehåller:
 - Åtgärder som ska integreras i befintliga uppdrag och processer
 - Nya åtgärder där nödvändig verksamhet saknas. Totalt 18 stycken.
- Uppföljning görs efter 2 år, utvärdering efter 4 år

TEMAOMRÅDE:

UTSATTHET/DISKRIMINERING

Utsatthet/Diskriminering – nya åtgärder

Åtgärd	Ansvarig för genomförandet	Tidsplan
Genomför en studie hur våldsutsattheten ser ut för hbtq-personer i Göteborg	Social Resursnämnd	2017-2018
Tag utifrån studien fram en vägledning för socialtjänsten	Social Resursnämnd (sammankallande) Alla stadsdelsnämnder	Senast 2018
Genomför kompetenshöjande insatser kring hbtq/heder i de kommunala bostadsbolagen/störningsjourerna	Framtiden AB	2017 och återkommande under planens giltighetstid

Åtgärd	Ansvarig för genomförande	Tidsplan
Inrätta skyddade boendeplatser för män, transpersoner, lesbiska och bisexuella kvinnor	Social Resursnämnd	Under planens giltighetstid
Inrätta en jour- och stödverksamhet direkt riktad till hbtq-personer	Social Resursnämnd	Under planens giltighetstid
Utför en normkritisk granskning av minst en grundskola i varje stadsdel – används i en lärandeprocess övriga skolor	Alla stadsdelsnämnder	Senast 2018

Utsatthet/Diskriminering – nya åtgärder

Åtgärd	Ansvarig för genomförande	Tidsplan
Inför Normmedvetet arbetssätt i minst fem brukarnära verksamheter per år, efter modell som bl a utvecklats i SDF Örgryte-Härlanda	Alla stadsdelsnämnder SDN Härlanda-Örgryte (sammankallande)	2017 och återkommande under planens giltighetstid
Utför en normkritisk granskning av minst en grundskola i varje stadsdel – används i en lärandeprocess övriga skolor	Alla stadsdelsnämnder	Senast 2018

TEMAOMRÅDE: FÖRENINGSLIV

Föreningsliv – nya åtgärder

Åtgärder	Ansvarig för genomförande	Tidsplan
Tag fram ett normkritiskt och staden-gemensamt material om värdegrundsarbete till föreningar. Kan användas till utbildningar för föreningsaktiva	Idrotts- och föreningsnämnden (sammankallande) Social Resursnämnd, Kulturnämnden, alla stadsdelsnämnder	Senast 2018

TEMAOMRÅDE:

Mötesplatser/Inkluderande rum

Mötesplatser/Inkluderande rum - nya åtgärder

Åtgärder	Ansvarig för genomförande	Tidsplan
Inrätta tillsammans med civila samhället en mötesplats, ett Regnbågshus, för hbtq-personer	Social resursnämnd	Under planens giltighetstid
Ta fram en plan för när och hur stadens samtliga fritids- och nöjesanläggningar kan tillgängliggöras för personer som bryter mot könsnormer	Idrotts- och föreningsnämnden (sammankallande) Got Event AB	Senast 2018

TEMAOMRÅDE: HR/KOMPETENS

HR/Kompetens – nya åtgärder

Åtgärder	Ansvarig för genomförandet	Tidsplan
Genomför en större studie bland stadens medarbetare för att undersöka hur hbtq-personer i olika sektorer och verksamheter har det på arbetsplatsen	Kommunstyrelsen/ stadsledningskontoret	Senast 2018
Inkludera Normmedvetet ledarskap i det ordinarie ledarskapsutbudet	Kommunstyrelsen/ stadsledningskontoret	2017 och återkommande under planens giltighetstid
Säkerställ att normkritik ingår i introduktionsutbildningarna för nyanställda	Alla nämnder o styrelser	2017 och återkommande under planens giltighetstid

Åtgärder	Ansvarig för genomförande	Tidsplan
Granska o säkerställ att de kompetensutvecklingsinsatser som HR/SLK förfogar över – och är relevanta – har en normkritisk ingång	Kommunstyrelsen/ stadsledningskontoret	Under planens giltighetstid
Inkludera ett kriterie om normkritisk kompetens vid ramavtalsupphandling av konsulttjänster för chefs- och medarbetarutveckling	Kommunstyrelsen/ stadsledningskontoret	Under planens giltighetstid

TEMAOMRÅDE: KOMMUNIKATION

Åtgärder	Ansvarig för genomförande	Tidsplan
Utför en ny granskning av goteborg.se i syfte att säkerställa att tilltal/bild-Val/information är inkluderande. Resultatet och ev åtgärder ska förankras i alla nämnder och styrelse.	Nämnden för konsument- och medborgarservice	Senast 2018

Göteborgs
Stad

KONTAKT:

**Avdelningen för mänskliga rättigheter
Stadsledningskontoret, Göteborgs Stad**

Anna-Carin Jansson

anna-carin.jansson@stadshuset.goteborg.se